

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 20074
Tarih : 19.07.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 19/07/2022 13:45
Sayı: E-120.10-1049607

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye ekonomisinin içerisinde bulunduğu buhranın en önemli bileşenlerinden biri olan borç krizinin çözülmesi ve ekonominin her düzlemine sirayet etmiş borçluluğa son verecek adımların atılması için Anayasa'nın 98'inci İktüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

AKP hükümetleri, 2002 yılından bu yana küresel finans kapital ilkeleri çerçevesinde Türkiye ekonomisinin mimarisini dönüştürmüştür. Bu dönüşümün temelinde ise ekonominin finansallaştırılması, borcun devletten şirketlere, hanelere ve bireylere doğru transferi önemli bir yer kaplamaktadır. Bu politika tercihi kapsamında Türkiye ekonomisi dış kaynak girişine daha fazla bağımlı hale gelmiş, iç ve dış gelişmelere karşı oldukça kırılgan bir yapıya sahip olmuştur.

Üretim ve istihdam yerine finansallaşmış ekonomide borcu temel geçim yollarından biri haline getiren iktisat politikası tercihi, kimi zaman yanılsamalı bir iyilik hali getirirse de borç ilişkisi kuran her şirket-hane-yurttaşın geleceğinin ipotek altına alınmasına sebep olmuştur. Borçla yönetme denen ve mimarisi güçsüz olan bu iktisat politikası tercihi zamanla tüm Türkiye'ye yayılmış, finans çevrelerine büyük rant kapıları aralamıştır.

Yakın tarihli kökleri 2015 yılında bulunan ve 2018 yılı itibariyle bir krize, 2021 yılının ikinci yarısı itibariyle de bir buhrana dönüşen ekonomik durum, AKP hükümetlerinin ilk günden bugüne örgütleyip büyüttüğü finansallaşmış ekonominin biriken sorunlarını göstermektedir.

KKM ve GES üzerinden varlıklı az bir kesime kaynak aktarma hususunda son derece hassas olan hükümet, büyük iflas kasırgasını engellemek adına tek bir adım atmamaktadır. Bilakis, hükümetin söz konusu iktisadi politika tercihleri sebebiyle finansallaşmanın mabetleri olan bankalar olağanüstü karlar elde etmektedir. Bankacılık sektörünün 2022 yılı Nisan ayında kârı yıllık yüzde 707,8 artışla 34,9 milyar TL olmuştur. Yani AKP iktidarının yanlış iktisat politikaları nedeniyle kazanan bir grup azınlık, kaybeden ise mutlak çoğunluktur.

Geldiğimiz büyük buhran dönemi itibariyle, finans çevreleri ve zengin-yandaş azınlığı ihya etme tercihi sınırlarına dayanmıştır. Bugün artık iflas, sadece şirketlerin değil aynı zamanda yurttaşların temel gündemi haline gelmiştir. Kamuoyuna da yansıyan bazı veriler mevcut durumu çarpıcı şekilde ortaya koymaktadır.

- Borcunu ödeyemediği için yasal takibe düşen kişi sayısı ise Mayıs 2022 itibarıyla 4 milyon 147 bin 977'ye ulaşmıştır.
- Bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe düşen kişi sayısı 2022 yılı Ocak-Mayıs döneminde 403 bin kişi olmuştur. Bireysel kredi borcundan dolayı yasal takibe düşmüş kişi sayısı ise aynı dönemde 513 bin kişi olmuştur.
- Bireysel kredi veya bireysel kredi kartı borcundan dolayı yasal takibe düşmüş kişi sayısı Ocak-Mayıs 2022 döneminde 748 bin 437 kişi olmuştur. Bu sayı 2021 yılının aynı döneminde 408 bin 913 kişiydi. Bireysel kredi ve bireysel kredi kartı borcunu ödememiş kişi sayısı Mayıs 2022 itibarıyla 4 milyon 147 bin 977'ye ulaşmıştır.

Görüldüğü üzere, içinde bulunduğumuz büyük ekonomik buhran günlerinde yurttaşlar günlük geçimlerini sağlamak için dahi borçlanma gereği duymaktadır. Bu gereklilik, geri ödeyememe risklerine ve icralık olma ihtimaline de kapı aralamaktadır.

Bu kapsamda, küresel gelişmeler bol para dönemlerinin sonuna ışık tutarken, Türkiye'nin CDS risk primleri 885 puanı aşmıştır. Hem içeride hem dışarıda yaşanan ekonomik gelişmeleri okuyamayan AKP, topyekûn iflası, büyük bir ekonomik çöküşü ve enkazı hazırlamaktadır. Her düzlemde yaşanan borçluluk krizine çözüm bulmak amacıyla Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.